

Frankrig fra den Tid, navnlig efter Revolutionen i 1848 som bragte Manglerne ved denne Udvikling frem paa Overfladen i al deres Nøgenhed, uden deri at finde de bitterste Klager over al den raa Materialisme, som den afsøgte. De, som netop skulde være Landens Forkæmpere, de, som havde faaet den høiere Dannelse, vare hjemfaldne til en aandløs Betragtning af Alt, og vare i Realiteten ikke andet end Børspeculanter og Embedsøgere. Jeg troer saaledes at Classicitetens Betydning som et Voldværk mod Materialismen er en selvstændig Illusion. Men har den vedført den store Forurettelse at tage Pladsen op for det, som er og bør være det Vigtigste, nemlig Modersmaalet og Historien, og fyldestgjør den ikke den Fordring, som stilles den, saa følger der med Studiet af den, saaledes som det drives, tillige andre Ulemper, jeg som for min Deel ingenlunde kan ansee for uvæsentlige. Det er Ulemper, man maaskee ofte er tilbøielig til at overse, men som jeg troer man bør lægge den allerstørste Vægt paa. Det er navnlig, naar man fastholder Classicitetens Betydning som Udviklingsmiddel paa det Reelles Omraade, som givende Kundskab til de classiske Samsund, at man kommer ind paa Ulemper, idet man bliver nødt til den saakaldte Forfatterlæsning i Skolerne. Denne har vel en befrugtende Character, men den har i en anden Henseende en overordentlig skadelig Indflydelse. Det er Noget, som neppe kan benægtes af den, der kjender Læsningen af de classiske Forfattere i Skolerne, at den virkelig er — jeg tør her bruge et stærkt Udtryk — besudlende for Barnehjertet; der er med al den Naivitet og Reenhed, som findes hos nogle Forfattere, over det Hele udbredt en Tankegang og Udtryksmaade, som slet ikke stemmer med vor sædelige Opfattelse, og der er blandt de Forfattere, som læses i Skolerne, mangfoldige, som virke ligesvem nedbrydende paa den sædelige Bevidsthed og ere fordærvelige for den sædelige Tankegang hos en Skolebæring. Dette er et Punkt, som sjeldnere er blevet draget frem, og som ofte, naar det er blevet draget frem, er vist tilbage med en vis Haan eller med et Skuldertræk, men jeg troer, at det i allerhøieste Grad har sin Betydning. Jeg ved, at man endog saa, naar der er gjort For-

søg paa at raade Bod derpaa, har fundet det latterligt; der er Intet, man har fundet mere latterligt, og som man mere har udleet, end den Samling af classiske Forfattere, som blev gjort til Brug for den franske Kronprinds (ad usum Delphini), og hvorfra Alt, hvad der kunde være en sædelig Anstødssteen for Ungdommen, var taget bort. Man har sagt endeel lærde Vittigheder derom og kaldt det latterligt, men jeg for min Part kan aldeles ikke finde det latterligt; det kan være, at Naaden, hvorpaa det er udført, er slet, men Tanken selv kan jeg ikke see er latterlig, thi det, man derved tilsigter, er jo ikke alene at berige Børnets Kundskaber, udvikle dets Forstand og Hjerte, men ogsaa at vogte med Omhyggelighed over dets sædelige Bevidsthed. — For den voksne Mand er det rimeligt, at han læser disse Forfattere i deres fulde Omfang, men det er meget misligt at tvinge en Dreng til at læse Ting, der maaskee kunne berige hans Aand, men som maaskee med det Samme gjøre hans Hjerte ureent. Der er al mulig Grund til at søge at bane en Vej til, at man kan blive fri for disse Ulemper ved de classiske Studier, og jeg troer, at man samtidig dermed bør gjøre alt Muligt for, at det, der skal være Hovedsagen ved den opvoxende Slægts Studier, Kundskab til Fædrelandets Historie og Modersmaalet, og navnlig til Oldsproget, kan blive indført. Man maa huske paa, at det, som læses nu under Navn af de gamle Sprog, er fremmede Nationers Oldsprog; de have stor Betydning for de Folkstammer, hvis Modersmaal har sit Udspring fra disse classiske Folk, men de have ikke den samme Betydning for os, thi for hine Folkstammer have de den dobbelte Betydning, at de give Kundskab til Civilisationens Oprindelse i Almindelighed og tillige give Kundskab om disse Folks folkelige Oprindelse, men dette sidste Hensyn mangler aldeles for os. Det classiske Studium indtager saaledes efter min Mening en uberettiget Plads i Skolen, og denne Mislighed bevirker, at det, som burde være Hovedtingen, er trængt tilbage til en mindre vigtig Plads. Det Uheldige heri stiger endnu langt mere ved den Betydning og Vigtighed, som er tillagt eet levende Sprog, nemlig det Tydske. Tydsk er Begyndelses sproget og Hovedsproget af fremmede levende Sprog i Skolerne. Det